

УДК 338.48(477)

Виноградова М.Г.¹, Корнієнко О.М.²

¹ студ. гр. ГФ-212сп НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ТУРИСТИЧНИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

З 2022 року туристичний ринок України зазнав кардинальних змін через повномасштабне військове вторгнення російської федерації. Війна спричинила різке скорочення внутрішнього та в'їзного туризму, руйнування туристичної інфраструктури, зміну туристичних потоків і трансформацію пріоритетів у галузі [1]. Незважаючи на складні умови, туристична сфера продовжує адаптуватися до нових реалій, демонструючи гнучкість та стійкість.

Основні проблеми туристичного ринку України:

1. Зниження обсягів внутрішнього та в'їзного туризму. Через бойові дії значна частина регіонів стала небезпечною для відвідування, що призвело до скорочення туристичних потоків.

2. Руйнування туристичної інфраструктури. Внаслідок військових дій знищено або пошкоджено готелі, санаторії, історико-культурні пам'ятки, транспортні вузли та рекреаційні зони.

3. Економічна нестабільність. Туристичний бізнес зазнав значних фінансових втрат через скорочення потоку клієнтів, відсутність міжнародних туристів і підвищені витрати на безпеку. Багато туристичних компаній, готелів і ресторанів змушені були призупинити або повністю припинити свою діяльність [2].

4. Переформатування туристичних маршрутів. Традиційні туристичні маршрути, які включали популярні міста та природні зони, стали недоступними або небезпечними. Наприклад, узбережжя Чорного моря, яке було важливим курортним регіоном, зараз частково окуповане або знаходиться під постійною загрозою ракетних ударів.

5. Зміна пріоритетів населення. У воєнний час більшість громадян орієнтується на базові потреби, а витрати на подорожі та відпочинок суттєво зменшилися.

6. Міграційні процеси. Масштабна внутрішня та зовнішня міграція змінила розподіл населення та призвела до формування нових туристичних осередків у відносно безпечних регіонах, таких як Львівська, Закарпатська та Івано-Франківська області.

Післявоєнні перспективи розвитку туристичного ринку України:

1. Відновлення внутрішнього туризму. Відносно безпечні регіони

України (Західна та частина Центральної України) демонструють поступове відновлення внутрішнього туризму. Гори Карпати, природні заповідники та історичні міста залишаються привабливими для українців.

2. Розвиток військового та волонтерського туризму. Новим феноменом стало збільшення кількості поїздок, пов'язаних із волонтерською діяльністю, гуманітарними місіями та журналістськими відрядженнями. Крім того, інтерес до місць, що стали символами героїчного опору (наприклад, Буча, Ірпінь, Харків), може сприяти появі меморіального туризму.

3. Переорієнтація на безпечні туристичні формати. У багатьох містах розвивається екологічний, сільський та культурний туризм, що дозволяє людям подорожувати у межах країни без значних ризиків.

4. Міжнародний імідж та відновлення в'їзного туризму. Після перемоги України можливий значний наплив іноземних туристів, зацікавлених в історії війни, культурній спадщині та підтримці економіки країни.

6. Інновації та цифровізація. Використання технологій доповненої реальності, створення інтерактивних екскурсій та розвиток віртуального туризму дозволять зберегти інтерес до культурної спадщини України навіть у складних умовах [3].

7. Інвестування у відбудову туристичних об'єктів. Уряд та бізнес-спільнота планують залучення інвестицій для відновлення готелів, санаторіїв, музеїв та історичних пам'яток. Очікується, що відбудова відбуватиметься за сучасними стандартами стійкого розвитку.

Отже, туристичний ринок України переживає одну з найскладніших криз у своїй історії, спричинену війною. Знищення інфраструктури, скорочення туристичних потоків та економічна нестабільність стали ключовими викликами для галузі. Однак, навіть в умовах бойових дій, туристичний сектор демонструє здатність до адаптації, розвиваючи альтернативні форми туризму та зберігаючи перспективи на майбутнє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Tsviliy S.M., Mykhailik D.P., Gurova D.D., Ogloblina V.O., Korniienko O.M. Strategy for the Development of the Investment Potential of the Tourism Industry of Ukraine in the International Economic System // Theoretical and Practical Research in Economic Fields. – 2024. – Vol. 15. – №3. – Pp. 601–619.

2. Дубініна А.А., Мамотенко Д. Ю., Корнієнко О. М. Інноваційні технології в туризмі та готельно-ресторанному господарстві // Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства: монографія. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 202 с. – С. 27–49.

3. Корнієнко О.М., Цвілій С.М., Мамотенко Д.Ю. Відновлення бізнес-активності туристичних операторів в умовах воєнного стану // Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: зб. матеріалів III всеукр.

наук.-практ. конф. Херсон-Кропивницький, 23 квітня 2024 р. – Херсон-Кропивницький : ХДАЕУ, 2024. – С. 40–43.